

Elevehälsan vid Edenskolan

Innehållsförteckning

1. Skollag
  - a) Elevhälsans omfattning
  - b) Hälsobesök
  - c) Enkla sjukvårdsinsatser
2. Elevhälsans syfte
3. Elevhälsans lokala omfattning
4. Elevhälsans organisation och ansvarsfördelning vid Edenskolan
  - a) Skolans elevhälsoteam
5. Mottagning
6. Basprogram
7. Hälsosamtal
  - a) Hälsosamtal
  - b) Vad kan skolan göra
  - c) Vad kan hemmet göra
8. Vaccinationer
9. Huvudmanens ansvar
10. Uppföljning / utvärdering

1. Skollag (2010:800)

a) Elevhälsans omfattning

25 § För eleverna i förskoleklassen, grundskolan, grundsärskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska det finnas elevhälsa. Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser. Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande.

b) Hälsobesök

27 § Varje elev i grundskolan, grundsärskolan och specialskolan ska erbjudas minst tre hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller. Varje elev i sameskolan ska erbjudas minst två hälsobesök som innefattar allmänna hälsokontroller.

Hälsobesöken ska vara jämnt fördelade under skoltiden. Eleven ska dessutom mellan hälsobesöken erbjudas undersökning av syn och hörsel och andra begränsade hälsokontroller.

Det första hälsobesöket får göras under utbildningen i förskoleklassen i stället för under utbildningen i en sådan skolform som avses i första stycket.

Varje elev i gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska erbjudas minst ett hälsobesök som innefattar en allmän hälsokontroll.

c) Enkla sjukvårdsinsatser

28 § Elever som avses i 27 § får vid behov anlita elevhälsan för enkla sjukvårdsinsatser.

2. Elevhälsans syfte

Elevhälsan vid Edenskolan ska bidra till att säkra alla elevers rätt till en likvärdig utbildning. Detta uppnås genom att skolan erbjuder en positiv och stimulerande arbets- och lärmiljö, vilken i sin tur främjar lärande, utveckling och god hälsa.

- Elevhälsan ska ha en förebyggande och hälsofrämjande roll.
- Elevhälsan ska omfatta medicinska, psykologiska, psykosociala och specialpedagogiska insatser.
- Alla elever ska, utöver skolläkare och skolsköterska, vid behov ha tillgång till psykolog, kurator och personal med specialpedagogisk kompetens.
- Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.

För medicinska, psykologiska och psykosociala insatser ska det finnas tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator. Vidare ska det finnas tillgång till personal med sådan kompetens att elevernas behov av specialpedagogiska insatser kan tillgodoses.

3. Elevhälsans lokala omfattning

Elevhälsa anordnas för eleverna i fritidshemmet, förskoleklassen och grundskolan.

Elevhälsan är lagstadgad. I skollagen står bl.a. att:

- Elevhälsans medicinska del anordnas för elever i förskoleklass och grundskola
- Elevhälsan har till ändamål att följa elevernas utveckling, bevara och förbättra deras själsliga och kroppsliga hälsa och verka för sunda levnadsvanor. Elevernas utveckling mot utbildningens mål ska stödjas.
- Elevhälsan ska främst vara förebyggande och hälsofrämjande. Den ska omfatta hälsokontroller och enkla sjukvårdsinsatser. I Elevhälsans medicinska del finns skolläkare och skolsköterska.

4. Elevhälsans organisation och ansvarsfördelning vid Edenskolan

Elevhälsans uppgift är att stödja rektor, lärare, arbetslag, elever och deras vårdnadshavare genom att bidra med spetskompetens och insatser kring elevers hälsa, lärande och utveckling.

De olika professionerna ska samverka och bidra med insatser i det förebyggande och hälsofrämjande arbetet, samt medverka med olika insatser för att stödja elever i behov av särskilt stöd.

- **Elevhälsochef** – utgörs av rektor som är chef för all personal inom elevhälsan. Samordnar elevhälsans arbete. Har också ansvaret för det systematiska kvalitetsarbetet (kap 4, skollagen) gällande elevhälsa.
- **Skolläkare** – är skolhälsovårdens medicinske specialist och genomför hälsokontroller, medicinsk bedömning, utredningar och viss behandling.
- **Skolsköterska** – är skolans omvårdnadsspecialist med goda kunskaper om hälsa och möter, utifrån skolans medicinska basprogram och alla elever med särskilda behov. Skolsköterskan arbetar även förebyggande och sitter med i skolans elevhälsoteam.
- **Skolpsykolog** – arbetar kring elevers inlärningssituation och psykiska hälsa med konsultativa, stödjande och utredande insatser. Arbetet fokuserar på barn och ungdomar som har svårt att följa undervisningen eller är utsatta för mobbning. Detta görs med hjälp av utredningar och samtal. Psykologen ger även stöd till lärarna och ledningen, för att tillsammans utveckla skolmiljön så att den ger alla elever goda förutsättningar att lära och utvecklas. Psykologen arbetar även förebyggande och sitter med i skolans elevhälsoteam.
- **Specialpedagog** – Specialpedagogen är elevhälsans pedagogiska specialist med fördjupad kunskap inom pedagogisk forskning, utvärderings- och förändringsarbete samt kunskap om olika typer av funktionshinder. Specialpedagogik handlar om undervisning och socialisation av barn och elever i behov av särskilt stöd och/eller med funktionshinder. Specialpedagogiken i

förskola och skola kan sägas ha två huvudsakliga funktioner: åtgärdande respektive förebyggande. Specialpedagogiska åtgärder sätts in när den vanliga undervisningen inte bedöms räcka till. Sådana åtgärder kan innebära allt från att barn och elever får ett särskilt stöd i eller i nära anslutning till den ordinarie verksamheten till att de hänvisas till särskilda undervisningsgrupper, särskola eller specialskola. Det särskilda stödet kan också innebära att lärarens undervisning och situationen i klassrummet/förskolegruppen förändras för att bättre passa eleven/eleverna i behov av särskilt stöd. Specialpedagogen arbetar även förebyggande och sitter med i skolans elevhälsoteam.

- **Skolkurator** – sakkunnig inom socialtjänstlagen och psykosocialt arbete, arbetar med förebyggande och stödande insatser till elever föräldrar och personal. Kuratorns arbetet är fokuserat på att stödja och samtala med elever som har det svårt med skolarbetet eller med den psykosociala miljön i skolan. Vanliga arbetsuppgifter för en skolkurator kan vara att ha samtal med elever om deras livssituation och att arbeta för bättre studiemotivation. Den kan också handla om att handleda skolans personal eller att hjälpa till med kontakter med andra myndigheter. Skolkuratorns arbete kan också vara förebyggande. Ett exempel på ett sådant viktigt arbete är att förebygga mobbing. Man ger även råd och hjälp för att förbättra skolmiljön. I arbetet ingår mycket samarbete med föräldrar, lärare, skolsköterska, elevhälsoteam och ibland även med studie- och yrkesvägledaren. Kuratorn arbetar även förebyggande och sitter med i skolans elevhälsoteam.

a) Skolans elevhälsoteam

Skolan har ett elevhälsoteam bestående av rektor (elevhälsochef), skolsköterska, kurator och skolpsykolog. Skolans elevhälsoteam träffas regelbundet, minst en gång i månaden. Arbetet är inriktat på att utveckla verksamheten samt att verka förebyggande och hälsofrämjande. I teamet ingår Philippe Bendayan (rektor), Liselott Haglund, (skolsköterska), Thomas Rosén (skolpsykolog), Marianne Brolin (kurator), Elisabeth Bendayan (specialpedagog). Genom ett samverkansavtal med kyrkskolan i Uppsala har skolan och särskilt Elisabeth specialpedagogiskt resurstöd från Eva-Lotta Gustin. Eva-Lotta arbetar som specialpedagog vid Kyrkskolan i Uppsala.

5. Mottagning

Skolsköterskan har regelbunden mottagningstid på skolan. Eleverna har då möjlighet att söka upp skolsköterskan på egen hand. Som förälder kan man vända sig till skolsköterskan för råd i alla frågor som rör barnets hälsa.

Skolkuratorn finns på skolan varannan fredag. Eleverna har då möjlighet att söka upp kuratorn på egen hand. Som förälder kan man vända sig till kuratorn för råd i alla frågor som rör skolarbetet eller den psykosociala miljön i skolan.

Skolläkaren finns förutom de regelbundna undersökningarna, tillgänglig efter kontakt med skolsköterskan som vid förfrågan bokar läkartid.

Skolpsykologen kommer regelbundet till skolan. Elever som vill träffa skolpsykologen får göra det. Tid med skolpsykologen bokas med skolsköterska, kurator eller elevhälsochef.

Vid sjukdom och andra hälsoproblem

Elevhälsans medicinska del har inte resurser att ta hand om alla sjukdomsproblem bland skolbarnen. För rådgivning kan föräldrar / elever kontakta skolsköterskan.

Vi tycker också att det är bra om föräldrar kontaktar elevhälsans medicinska del om barnet har sjukdomsbesvär som har betydelse för skolsituationen, t ex allergi eller infektionsbenägenhet. Vi vill hjälpa till att försöka lösa problem som kan hänga samman med hur barnet har det i skolan, t ex oklar trötthet, magont, misstanke på mobbning m.m.

Vid långvarig eller ofta återkommande sjukdom bör också elevhälsans medicinska del kontaktas. Elevhälsans medicinska del kan medverka till att undervisning och vistelse i skolan anpassas med hänsyn till elevens hälsoproblem.

6. Basprogram

Förskoleklass:

Informationshämtning från BVC och barnomsorg.

Allmän hälsokontroll (tillväxt, syn, hörsel, hälsouppgift).

Kontroll av vaccinationer.

Information om skolhälsovården.

År 2

Allmän hälsokontroll (tillväxt, rygg)

Läkarbesök

År 4

Allmän hälsokontroll (tillväxt, rygg, hälsouppgift)

Hälsosamtal om bl.a. familjen, kamratrelationer, kost, motion och puberteten.

År 6

Allmän hälsokontroll (tillväxt, rygg)

Utdelande av vaccinationskort

År 8

Allmän hälsokontroll (tillväxt, rygg, hälsouppgift)

Livsprofil (hälsosamtal utifrån frågeformulär)

Information om det nationella vaccinationsprogrammet.

Medicinskt studie- och yrkesval vid behov (medicinska synpunkter på studie- och yrkesval)

7. Hälsosamtal

a) Hälsosamtal

Under skoltiden vill vi att ditt barn ska lära sig förstå enkla samband mellan hur man lever och hur man mår och hur man kan klara enkla sjukdomsproblem. Detta görs genom att samtala om hälsa, både i grupp och i samband med hälsobesöket.

b) Vad kan skolan göra?

Skolgården ska stimulera till lek och rörelse och skoldagen ska innehålla någon form av fysisk aktivitet. Skollunchen ska vara näringsrik och eventuellt utbud i

skolkafeterian ska vara hälsosamt. Skolan lagar alltid näringsriktig mat i eget skolkök.

c) Vad kan hemmet göra?

Servera frukost, lunch och middag varje dag. Se till att grönsaker och frukt ingår i måltiderna. Minimera småätande mellan huvudmålen. Minska sockerkonsumtionen genom återhållsamhet med glass, godis, läsk och söt saft. Begränsa stillasittande aktiviteter (t.ex. högst 2 timmar/dag vid TV/dator). Stimulera utomhusaktiviteter, lek, rörelse och motion. Gå eller cykla till skolan.

En del hälsoproblem är av det slaget att man inte själv lätt upptäcker dem. Det gäller till exempel nedsatt syn, nedsatt hörsel eller sned rygg. Vid vissa åldrar sker därför en hälsoundersökning riktad mot sådana avvikelser. Se [basprogram](#).

8. Vaccinationer

Alla barn i Sverige erbjuds ett gratis vaccinationsprogram mot difteri, stelkramp, kikhosta, polio, hemofilus influenzae (Hib), mässling, påssjuka och röda hund. Två av vaccinationerna ges inom Elevhälsans medicinska del .

År 4: vaccination (DTP) mot difteri, stelkramp, polio och kikhosta.

År 6: vaccination mot mässling, påssjuka och röda hund.

År 2: vaccination (MPR) mot mässling påssjuka och röda hund.

År 8: vaccination mot difteri, stelkramp och kikhosta.

För barn som saknar en eller flera vaccinationer erbjuder elevhälsans medicinska del gratis komplettering. Alternativt tas kontakt med den egna hälsocentralen och husläkare.

Barn som vuxit upp i andra länder saknar ibland helt vaccinationsskydd sedan tidigare. Hela grundimmuniseringen görs då inom Elevhälsans medicinska del .

Vaccinationer utöver de som ingår i det nationella vaccinationsprogrammet kräver läkarordination.

Läs mer om vaccinationsprogrammet på:

<http://www.smittskyddsinstitutet.se/vanliga-fragor/allmanna-vaccinationsprogrammet/>

Länkar till information om sjukdomarna

<http://www.smittskyddsinstitutet.se/sjukdomar/difteri/>

<http://www.smittskyddsinstitutet.se/sjukdomar/stelkramp/>

<http://www.smittskyddsinstitutet.se/sjukdomar/kikhosta/>

<http://www.smittskyddsinstitutet.se/sjukdomar/polio/>

<http://www.smittskyddsinstitutet.se/sjukdomar/haemophilus-influenzae/>

<http://www.smittskyddsinstitutet.se/sjukdomar/massling/>

<http://www.smittskyddsinstitutet.se/sjukdomar/passjuka/>

<http://www.smittskyddsinstitutet.se/sjukdomar/roda-hund/>

9. Huvudmannens ansvar

Huvudmannen ska se till att det finns elevhälsa för alla elever i förskoleklass och grundskola. Enligt skollagen ska eleverna ha tillgång till skolläkare, skolsköterska, psykolog och kurator samt personal som kan tillgodose elevernas behov av specialpedagogiska insatser.

Huvudmannen (Stiftelsen Bollnäs Bibelcenter) avgör omfattning och inriktning på personalens sammansättning och vilken kompetens som ska finnas utifrån de behov och förutsättningar som finns i vår kommun.

10. Uppföljning/utvärdering

Elevehälsans arbete omfattas av skolans systematiska kvalitetsarbetet.

(Skollagen kap 4)